

[Indenrigsministeren.]

amtskommunerne hverken i 1971 eller 1972 får udbetalt efterreguleringsbeløb fra kildeskattedirektoratet — beløb, der for kommunernes vedkommende vil andrage henholdsvis 1,2 mia. kr. og ca. 2,2 mia. kr., og som ikke indgår i den budgetterede udskrivning i kommunerne.

Ud over de nævnte generelle procenttillæg åbnes der efter forslaget mulighed for en højere skatteudskrivning i kommuner og amtskommuner med en vis befolkningstilvækst, ligesom kommuner og amtskommuner kan udskrive til dækning af merudgifter henholdsvis til boligsikring og børnetandpleje og til befordringsgodtgørelse til visse grupper af uddannelsessøgende. Jeg skal herom henvise til lovforslagets bestemmelser og bemærkningerne hertil.

Som det fremgår af bilaget til lovforslaget, har regeringen for finansårene 1971-72 og 1972-73 fastsat lånerammer for kommuner og amtskommuner på henholdsvis 1.665 mill. kr. og 910 mill. kr., og der er også på dette punkt tale om væsentlige reduktioner af det økonomiske spillerum for de 2 kommune-grupper. Jeg vil dog gerne påpege, at selv med de fastsatte snævre lånerammer og under forudsætning af lovforslagets gennemførelse vil stigningen i det samlede finansielle spillerum for kommuner og amtskommuner fra 1970-71 til 1972-73 blive på ca. 48 pct. I denne beregning indgår også de forventede forskelsbeløb, som kommer til udbetaling til kommunerne i november 1971 og november 1972, og som — som før nævnt — vil udgøre ca. 1,2 mia. kr. og ca. 2,2 mia. kr.

Efter regeringens opfattelse er der heretter tale om sådanne finansielle rammer for kommunerne, at kommunerne må kunne fastholde en høj selvfinansieringsgrad, og at det ikke kan anses for rimeligt at tillade en højere låntagning end den, der er fastsat for 1971-72 og 1972-73.

Den omtalte stigning i det finansielle spillerum er jo imidlertid et gennemsnit for alle kommuner og amtskommuner, og der kan derfor være kommuner, hvor stigningen vil blive væsentlig lavere, eller som af andre grunde vil have et væsentligt behov for en højere skatteudskrivning end den maksimale. Der foreslås derfor indført en adgang

for indenrigsministeren til i ganske særlige tilfælde at tillade, at en kommunes eller amtskommunes samlede skatteudskrivning overstiger det fastsatte maksimum.

Under forhandlingerne med de kommunale organisationer om lovforslaget har organisationerne peget på forskellige omstændigheder, der skulle kunne motivere en dispensation. Man har herved navnlig fremhævet, at vækstkommuner, hvis finansielle spillerum ofte er begrænset i forhold til de opgaver, der skal løses, i visse tilfælde ikke kan undgå udgiftsstigninger, der er væsentlig højere end dem, som lovforslaget giver mulighed for at dække over skatteudskrivningen. Der er også peget på, at kommuner, der i 1972-73 tager nyopførte plejehjem, skoler eller andre institutioner i brug, ofte ikke vil kunne få dækning for disse udgifter inden for lovforslagets rammer.

Jeg vil gerne fremhæve, at formålet med den foreslåede begrænsning af skatteudskrivningen ville forflygtiges, hvis en adgang til dispensation blev benyttet i andre end rene undtagelsestilfælde. Ved bedømmelsen af, om der foreligger en sådan situation, kan man ikke nøjes med at tage enkelte udgiftsposter eller samtlige driftsudgifter i betragtning, men man må foretage en samlet vurdering af kommunens økonomiske forhold, herunder dens beskæftningsforhold, igangværende og påtænkte anlægsarbejder, lånebehov og likviditetsmæssige stilling.

Da de amtskommunale og kommunale budgetter ifølge den kommunale styrelseslov skal være endeligt vedtaget senest den 1. oktober 1971 og udskrivningsprocenten indberettet til kildeskattedirektoratet senest den 5. oktober 1971, må det være en forudsætning, at arbejdet både i kommuner og amtskommuner og i ministeriet tilrettelægges således, at dispensationsansøgningernes antal kan begrænses, og at der muliggøres en hurtig stillingtagen til indkomne ansøgninger.

De nævnte retningslinjer, der må forventes lagt til grund ved behandlingen af dispensationsansøgninger, har været drøftet med de kommunale organisationer, som ikke har haft bemærkninger hertil. Indenrigsministeriet har herefter i en skrivelse af 25. august 1971 orienteret kommunalbestyrelser og amtsråd om lovforslagets indhold